

„...tato hierarchie v sobě pracuje jako úspěšný mechanismus útlaku, který je také prací na tzv. „post-koloniálních“ místech, kde barevní lidé, kteří jsou v pozici moci nad „bývalými“ koloniemi vědí, že jejich vlastní predáční místo v potravinovém řetězci je zajištěno, pokud udržují přísun ekonomického modelu bílého rasismu. V tomto smyslu se hierarchie potravního řetězce také spolčuje v udržování umlčování nebilých anarchistických hlasů a perspektivy nelidských bytostí a marginalizace zahrnuje jejich vlastní „post“ koloniální země. Včetně toho, a to platí i pro Evropany, pochopení anarchistické myšlenky a tradice závisí na regionu, období a zdůraznění bojů těch, kteří „vedou“ odpor, což není vždy reprezentativní, jak lidé mohou vidět jejich boje.“

Interview s Laylou AbdelRahim
o anarcho-primitivismu
anarchismu a veganství

PUNTÍČKOVANÍ CHROBÁCI

pro svobodný život
v harmonii s přírodou

Puntíčkovaní chrobáci 2013
puntickovani-chrobaci@riseup.net
puntickovanichrobaci.noblogs.org

The stories that we keep relaying both for entertainment and for education purposes in our scientific and fictional narratives are based on the premise that humans are predators. Idealised and mythical figures of predation thus inform our economic systems and our food-consumption practices.

Wild Children Domesticated Dreams

Book and Speaking tour of Layla AbdelRahim

October 8th
Surrey BC
Kwantlen Polytechnic University
Unceded Coast Salish Territories
Crimes and Reward from an
Anarcho-primitivist Perspective.

October 12
Vancouver BC
Unceded Coast Salish Territories

*The Invidious and Resilient
Narratives of Domestication:
Ditfalls to Watch for in
Autonomous Learning Zones.*

October 15
Victoria BC
Unceded Lekwungen Territories
at Camos Books 2620 Quadra at
*What's in a Class? On
Reproduction of Gender, Species,
and Ethnicity as Categories for
Labour and Consumption.*

October 18
Victoria BC
Unceded Lekwungen Territories
at UVIC

*The Ship of Fools as a Place of
Spectacle, Healing, and Education
where the Wild are Sent to Die.*

artwork by Ljuba
Miltsova (at age 12)

**We are still booking
date: throughout
Cascadia, including
Eugene OR, Portland
OR, and Seattle WA.**

please get in touch
prideandunity@hotmail.com
if you would like to help
organize a talk for Layla

Úvod

Toto interview s Laylou AbdelRahim jsme dělali prostřednictvím emailu. Zaslali jsme Layle několik otázek s tím, zda by nám na tyto otázky neodpověděla. Layla odpověděla, a rozsah její odpovědí nás samotný velice mile překvapil.

Interview je soustředěno na otázky anarcho-primitivismu - domestikace, civilizace - červeného anarchismu, veganství a environmentální apokalypsy, v níž žijeme.

Užijte si toto interview!

Kdo je Layla AbdelRahim?

Layla AbdelRahim je kanadská komparatistická antropoložka a autorka, jejíž práce o civilizaci a divočině přispěly k oblasti literárních a kulturních studií, filozofii, sociologii, anarcho-primitivistické myšlence, epistemologii a kritice civilizace a vzdělávání. Připisuje kolaps rozmanitosti biologických systémů a environmentální degradaci na monokulturní civilizační ontologii, která vysvětluje existenci z hlediska utilitárních a antropocentrických funkcí.

Knihy, které Layla napsala jsou *Children's Literature, Domestication*, a *Social Foundation: Narratives of Civilization and Wilderness* a *Wild Children – Domesticated Dreams: Civilization and the Birth of Education*.

Stránky Layly AbdelRahim naleznete na layla.miltsov.org.

Interview s Laylou AbdelRahim o anarcho-primitivismu, červeným anarchismu a veganství

Jak jste se dostala k Anarcho-primitivismu (AP)?

Můj etický postoj vis-à-vis jiné živé bytosti byl formulován dříve, než jsem uměla mluvit. Narodila jsem se v Moskvě. Mí ruští prarodiče měli malou farmu v jižním moskevském regionu. Sledování, jak milovali zvířata, které „vychovali“ a les obklopující malou vesnici, mně upozornilo na vnitřní rozpor mezi tvrzením někoho mít rád a pak tuto nelidskou osobu chladnokrevně zabít. Rozhodla jsem se tak ve věku čtyřech let nekonzumovat maso jiných. Vztah mých prarodičů a rodičů ke zvířatům, divočině, vládě a technologiím byl složitý a oni mi umožnili zkoumat a formulovat vlastní postoj, i když ovlivňovali mé zkušenosti během dospívání. Například můj otec byl soudánský geolog milující divočinu. Některé z nejšťastnějších vzpomínek, které mám na mou rodinu, se buď vrací k ruské vesnici nebo k dlouhému putování v geologickém táboře v Darfuru, kdy savana ještě prospívala, než geologové našli uranový důl a další „přírodní zdroje“. Vzpomínám si, že můj otec kritizoval politické a koloniální kořistnické systémy, které s objevením těchto „zdrojů“ znovu ožily, avšak už jako malé dítě bez antropologického či politického poznání, jsem přesto věděla, že tato kritika byla omezena na „evropský kolonialismus“ versus „súdánská národní nezávislost“, přičemž utrpení volně žijících zvířat a lidských kmenů žijících v těchto oblastech, které byly zasaženy sporem civilizace, zůstaly v tomto příběhu nepovšimnuty. Z celého srdce věřím, že spojení mezi geologií a těžbou, pronikání civilizace a ničení života, jehož jsem byla svědkem během vyrůstání v Súdánu, bylo rozhodující pro porozumění a překonání násilí, v němž jsem vyrůstala a to jak na osobní a sociální úrovni. Vrátila jsem se do Darfuru po necelých dvou desetiletích a život, který se harmonicky potuloval divočinou od pozdních šedesátých let do počátku osmdesátých, zmizel z oblasti Hofrat al Nihas. Zůstal tam pouze písek, radiace, války a smrt.

Začala jsem si spojovat tuto souvislost mezi technologiemi, „znalostmi“ a civilizací jako bytím v srdci problému devastace života na zemi, když jsem byla ve třetím ročníku inženýrských studií. Výstavba silnic a inženýrství přehrad mně ukázalo, jak samotný pojem antropocentrické architektury byl u kořene desertifikace, již jsem viděla plížit se ze severu Afriky zaplavováním kilometrů křehké harmonie života přežívajícího kolonialismus. Války, rasismus, sexismus a vymírání druhů bylo samozřejmé související, avšak v té době jsem ještě neformulovala mou kritiku. Nicméně krátce po dokončení mého třetího ročníku, jsem opustila tyto studie a místo toho se zapojila k úsilí pomoci obětem války a zastavení desertifikace, války a vymírání.

Toto poznání mělo katastrofální důsledky na jeho život, činy a vztahy. Takoví lidé existovali prostřednictvím historie civilizace. Nicméně abychom uskutečnili změnu, potřebujeme více lidí z „privilegovaných“ tříd, aby odmítli jejich výsady a připojili se k řadám lidí a nelidských bytostí, které kořistní. Je třeba pochopit, co je to být nucen existovat jako stroj, jako protěza tvrdohlavého doktora domestikátora, vrcholový predátor – ta hloupá opice, která přivedla svět na pokraj vyhnutí. Protože, jak nám říká Philip Dick v *Do Androids Dream of Electric Sheep*, když si uvědomíte, že můžete držet posledního pavouka ve vaší dlani a pláčete pro něj z celého svého těla a duše, není to antropocentrická solidarita „červeného anarchismu“, která přinese tohoto pavouka zpět k životu, avšak hrdinský čin sahající za hranice speciesismu a ponořující se za hranice ontologického stroje – konečného otroka – který může získat zpět ztracený ráj, který je divočina a který je život.

Na vašich stránkách jsem četl diskusi, z níž jsem se dozvěděl, že jste veganka? Je to pravda? Pokud jste veganka, co nám veganství přináší? Víte, mnoho lidí se ptá, jak AP souvisí s veganstvím: lidé by se museli vrátit k lovu.

Problém s kritikou predace, co se týče veganství, je, že taková kritika pak zdůrazňuje osobní preference ve spotřebě spíše, než aby upozorňovala na větší důsledky, jak budujeme naši antropologii. Je to toto znepokojení, které artikuluje mé úvodní prohlášení v diskusi „Mythical Predator“: konkrétně, zda bychom měli nadále charakterizovat sami sebe z hlediska naší „spotřeby“ a „preferencí“, což opouští debatu v oblasti predace, nebo bychom měli přehodnotit naši antropologii z hlediska naší environmentální úlohy jako symbiotického plodožravého sběrače po boku ostatních primátů. Konkrétně, i přesto, že jsem se z mého vlastního osobního výběru potravy rozhodla ve věku čtyřech let, že nebudu konzumovat maso jiných, a to je jednodušší obhájit v Severní Americe mé limitace jídla, pokud jde o veganství, ještě jsem vyjádřila svou kritiku z hlediska epistemologie konstrukce lidstva jako evolučně „úspěšného“ kvůli jeho predáční antropologii. Opět probírala jsem toto více do hloubky v mé knize o vzdělávání a věnuji tomu velkou část v mém současném knižním projektu, který se zaměřuje na kritiku civilizované evoluční teorie. Nakonec jsem řešila tento bod v *Question and Answer period*, během mé přednášky 8. října na Katedře kriminologie Polytechnické univerzity Kwantlen, která je zpřístupněna zde: (Layla AbdelRahim: Crime & Reward from an Anarcho-Primitivist Perspective) <http://youtu.be/uVQujVAn6ZM>.

Neboť se „sociální anarchisté“ či „červení anarchisté“ ocitají výše v potravinovém řetězci, je tak pro ně snadné zůstat slepými k faktu, že bílý šovinistický systém, funguje v jejich prospěch, a, že technologie je pro ně důležitá, aby udrželi své predační „privilegia“ neporušená, neboť jim technologie umožňují žít z jiných, většinou nelidských bytostí a barevných lidí: věčná otázka, kdo těžší, doluje, chová, šije, uklízí, vyrábí technologie, energie, ad infinitum.

Navíc tato hierarchie v sobě pracuje jako úspěšný mechanismus útlaku, který je také prací na tzv. „post-koloniálních“ místech, kde barevní lidé, kteří jsou v pozici moci nad „bývalými“ koloniemi vědí, že jejich vlastní predační místo v potravinovém řetězci je zajištěno, pokud udržují přísnou ekonomického modelu bílého rasismu. V tomto smyslu se hierarchie potravního řetězce také spolčuje v udržování umlčování nebilých anarchistických hlasů a perspektivy nelidských bytostí a marginalizace zahrnuje jejich vlastní „post“ koloniální země. Včetně toho, a to platí i pro Evropany, pochopení anarchistické myšlenky a tradice závisí na regionu, období a zdůraznění bojů těch, kteří „vedou“ odpor, což není vždy reprezentativní, jak lidé mohou vidět jejich boje. Pojmy jako „bolševik“ a „menševik“ během ruské revoluce odhalují, že: slovo bolševik znamenalo většinový hlas, když se po druhém kongresu v roce 1903 strana odtrhla od menševiků (což znamená menšina), ovšem ve skutečnosti to byly menšinové názory ve větším revolučním rozsahu, kde zvítězili anarchisté a další frakce. Takže seznámení se s jakýmkoliv myšlenkami vyžaduje, abychom byli citliví na individuální práci a dialog, které podněcují v divočinu, netradiční spolupráci s výklady, porozumění a akci. Opět, v mé knize o vzdělávání se zabývám do hloubky tím, jak známe, chápeme a pracujeme z anarchistické perspektivy.

Podle mé složitě kulisy, pestrých zkušeností ve spektru socio ekonomických tříd, a expozice široké škály historických příběhů, revolucí, post-koloniálních bojů, stejně jako života na pěti kontinentech, jsem mimořádně citlivá na perspektivy, jež usměrňují naše chápání a praxe. Při mém vlastním teoretickém zkoumání, jsem ochotna dialogu se širokým spektrem myslitelů a vědců. I proto se nebojím citací od bělošských myslitelů jako Errico Malatesta, Petr Kropotkin či Karl Marx, mezi jinými. Ale ujišťuji, že rovněž pojímám domorodce, ELF (Earth Liberation Front), ALF (Animal Liberation Front) či spisovatele, myslitele, revolucionáře z celého světa a naslouchám neverbální zkušenosti nelidských bytostí.

Nicméně má kulisa není podmínkou pro možnost dosažení osvícení zkušeností ostatních. Lev Tolstoj byl příkladný v tomto smyslu, neboť měl schopnost vcítit se tak plně do osoby, již popisoval, že mohl vědět, jak starý kůň trpí nebo jak žena z patriarchální společnosti nenachází možnost nadále žít. S upřímným psaním příběhu „Starý kůň“ či Anna Karenina, Tolstoj nemohl najít žádného ospravedlnění pro civilizaci, technologické společnosti a tak i pro kulturu otroctví.

Toto mě dovedlo k žurnalistice válek a později k mým studiím a výzkumům v antropologii, sociologii a komparativní literatuře, s mými zkušenostmi z reálného života, osvícením pěti jazyky v dětství, stejně jako můj etický postoj provázají mou kritiku současných epistemologických systémů a socio-ekonomického a environmentálního paradigmatu a praxe.

Myslíte si, že je AP reálný? Nejčastější odpovědí je, že AP je utopie nebo, že není cesta zpět, a také to, že máme tolika neuvěřitelných (nano)technologických, které vyřeší všechny naše problémy v budoucnu, a to nejen environmentální problémy, ale také sociální problémy.

Anarcho-primitivismus je teorie a kritika hierarchických a parazitních politických a socio-environmentálních ekonomických systémů. Argumenty jsou založeny na pozorování, jak život vznikl a zvětval v tomto světě po miliardy let. Anarcho-primitivistické kritiky jsou různé a není zde monolitické tělo znalostí či „stranická linie“: například, jsou zde ti, kteří čerpají od lovců a sběračů, jiní z křesťanského anarchismu Lva Tolstojce či Jacquesa Ellula, zatímco další od tradičních veganských skupin. Jelikož tito myslitelé či kritici civilizace jsou zaměřeni na pozorování principů života, čerpají z různých oborů, jako jsou paleontologie, biologie, mezi jinými. Člověk nemusí být anarcho-primitivista, aby bylo možné vyzorovat, že principy umožňující prosperovat systémům života, jsou založeny na rozmanitosti a divokých vztazích. Tím „divokým“ myslím „nedomestikovaný“ a existující pro účely své vlastní, bez ohledu na to, zda existují díky božím zásahům či geologické náhodě, a ne za účelem vykořisťování v „potravním řetězci“. Tyto systémy života prospívají díky života schopným vztahům, kde je klíčová rozmanitost. Anarcho-primitivistická kritika porovnává tato pozorování principů života s principy civilizace a hierarchickými socio-environmentálními a ekonomickými systémy. Toto porovnání ukazuje, že monokulturalismus a domestikace nejsou života schopné systémy. Proírám tyto mechanismy do hloubky v mé práci, zejména to, jak se domestikace dětí řídí stejnými principy zjednodušení, hrozby smrti, monokulturalismem a konzumací života, jako domestikace nelidských bytostí. Mohli byste mít zájem si přečíst mou hru, kde jsem prozkoumala toto spojení mezi ontologií, teologií a antropologií nesoucí název *Red Delicious* (k dispozici na mých webových stránkách a stejně tak e-kniha na stránkách „In the Land of Living“).

Konkrétně ontologickým základem technologií je potřeba „zdrojů“ a otroctví se stává základem pro tyto parazitické vztahy, kde život, síla a úsilí jsou spotřebovávány jedním průtokem energie. V podstatě toto stanovuje vztahy závislosti, kde otrokář závisí na „zdroji“, ať lidská či nelidská zvířata nebo stroje pracují ve prospěch „vlastníka“, a kde je „zdroj“ nucen vyměnit svůj život a divoký účel za právo žít a pracovat.

Má kniha *Wild Children – Domesticated Dreams: Civilization and the Birth of Education* (Fernwood, 2013) se ponoří hluboko do ontologických, epistemologických a metodologických problémů domestikace.

Jak jsem argumentovala v knize, vzhledem k tomu, že předpokladem v civilizaci je konzumovat, zabíjet a kolonizovat, osvětluje to antropologické kořeny predace: jak zabíjení, tak znásilňování. Více k věci, civilizované znalosti konstruuji člověka jako vrcholového predátora a svět existující v „přirozeném“ hierarchickém „potravním řetězci“ má být kontrolován, reprodukován a konzumován. Opět platí, že pozorování principů života ukazuje, že hierarchické systémy obžvy jsou parazitní a neudržitelné, protože ke zdravému životu potřebuje rozmanitost, vzájemnost a symbiózu. Podle sestavené antropologie kořenů spotřeby práce, těla a života, civilizace přináší neživotaschopné kultury socio-environmentálních vztahů, a proto jsme svědky antropogenní smrti světa, který je doslova pohlcen civilizovanými lidskými zvířaty. Toto je mimořádná situace a my nemáme ten luxus uvažovat o tom, zda se můžeme „vrátit“ či jen běhat podél snah k zachraňování našich umírajících kostí.

Proto skutečná otázka, již dnes čelíme, není, zda jsou pozorované společnosti nedomestikovaných lidských a nelidských bytostí utopické – není to divokost, co je utopické, divočině se úspěšně dařilo až do teď a já jsem žila v a s divočinou jak v Rusku, tak Súdánu. Skutečným problémem je, že civilizace se ukázala být „utopická“. Neboť ta nikdy neplní své sliby: ta zvýšila úrodnost monokulturalismu, takže dnes domestikovaná nelidská zvířata a lidská zvířata představují 98 procent obrátli biomasy na zemi, zatímco před příchodem zemědělské civilizace v Úrodném půlměsíci před desetitisíci lety, se 99 procent obrátli biomasy skládalo z divokých druhů. Ta vytvořila nemoci a časnou úmrtnost skrze desertifikaci, války, hierarchický přístup k potravinám a vodě atd. Kolonizovala svět a zničila jej (Cituji výzkum a data v mé knize). Dokonce i oceán se obrací v pustinu a dusí se plasty, okyselením a civilizovanými odpady.

Takže doufat, že nás technologie zbaví tohoto umírajícího pekla je obdobné – i když nekonečně více bolestivé a tragické než – vtip, který často slyším ve východní Evropě: že můžeme vyléčit kocovinu vodkou. Všichni víme, jak vodka léčí a sama o sobě, stejně jako jiné legální či nelegální drogy, je příznakem zoufalství, do něhož nás uvrhla závislost na technologické predaci. Potřeba opilsti je naše neschopnost či nechota čelit naší pravdě: vybrali jsme si civilizaci, a proto jsme si zvolili smrt. Skutečná otázka nyní zní: můžeme sebrat sílu k vykonání jiné volby? Anarcho-primitivismus neposkytuje řešení, ovšem jeho kritika nám ukazuje, kde jsme selhali, a poukazuje na různorodost způsobů, kam můžeme jít a jak můžeme léčit sami sebe a náš svět.

Vzhledem k této vnitřní závislosti na otročské práci, se tyto „anarchisté“ spoléhají na stejné schéma ve svých setkáních s lidskými a nelidskými zvířaty a jejich používání technologií a médií. Nicméně jelikož většina lidí na celém světě (více než 70 procent z nich jsou barevní) jsou zdroje pracovní síly pro bělošskou nadřazenost, pak většina neblých perspektiv má tendenci být kritická vůči „západním“ socio-ekonomickým modelům, které je nadále vykořisťují, takže kritika technologií je v těchto diskurzech přítomna. Ovšem tyto perspektivy jsou udržovány mimo sféru vlivu ze strany průmyslových médií a vydavatelství soustředěných na produkci „blých“ antropocentrických znalostí a vylučování neblých perspektiv jako apriori irelevantní, nevýznamné, marginální a triviální.

Mám spoustu zkušeností s radikály, anarchisty a mainstreamovým vydavatelstvím a médiem, které toto potvrzují. Zde je jeden z příkladů pro ilustraci, jak to funguje: na *Anarchist Bookfair 2007* v Montrealu jsem obrátila na Autonómia, které sídlí v New Yorku. Když jsem vysvětlila spolujitelce tisku mou práci a navrhla, že by jejich vydavatelství mohlo mít zájem se podívat na můj rukopis, byla bych ráda, abych jí ho mohla zaslat, řekla mi přezíravě, že bych se nejdříve měla informovat já o jejich literatuře. „Vydáváme anarchistické knihy. Měla byste se nejprve seznámit s tím, co děláme. Nechceme zveřejňovat mexické kuchařky,“ informovala mě.

Autómia vydala díla několik blých mužů, kteří si dali islámská jména, jako je Peter Lamborn Wilson známý jako Hakim Bý a Michael Muhammad Knight, protože toto symbolizuje akci – užívání arabského jména blým mužem – se zdá být radikální. Nicméně když se vydavatele setkají s hnědou ženou tvář v tvář, nedokážou pochopit, co jsem vysvětovala o mé práci. V případě Autómie vydavatel použil schéma hnědé ženy s bytím spojeného s nižším statutem povolání „kuchařky“ a instinktivně mně odmítl jako neschopnou produkovat kritiku hodnou pozornosti jeho nakladatelství. Toto spojení s mexickou kuchyní je nejen sexistické; také je to rasistické, protože v mém případě, i když je mé příjmení arabské, hnědá kůže a drobná postava jim dovolili, aby se neobtěžovali popřemýšlet o odepření si „správného“ stereotypu, avšak zobecnili mé povolání jako triviální, bez ohledu na geografickou přesnost. Vidíme, že na tuto hnědou ženu pracující se stejným schématem, s nímž pracoval David Graeber ve výše uvedeném příkladu, byla použita formule bagatelizace a zamítnutí jako „irelevantní“ kuchyně, která živý muže – především bílé muže – a bílý rasistický paradigmat, bez ohledu na to zdali jsou tyto zainteresovaní jednotlivci radikálové či mainstreamové. Produkce teorie a expektace těch kdo „zná“ a kdo je „důvěryhodný“ je tak sociální kapitál, který funguje jako investice pro „tradiční“ hlasy v hierarchii, a tím vylučuje většinu perspektiv těch, kteří skutečně žijí svět; koneckonců, většina lidí nepochází z vládnoucí třídy, jsou spíše „ovládaní“ a své životy v kuchyni či na poli spotřebovávají. Většina z nich, pokud dostane možnost, nebude chtít udržovat svět ve statusu quo a udržovat své „povolání“ tak jak je.

Například v červnu 2009 jsme Graeber a já měli veřejnou diskusi v anarchistické antropologické skupině na *Open Anthropology Cooperative*, v níž Graeber odsoudil anarcho-primitivisty ze života pod maminčinou sukní a říkal mi, že ví, co chtěli bangladéští zemědělci: pěstovat potraviny. Za prvé, použití „maminčina sukně“ jako urážky k odmítnutí teorie se opírá o patriarchální využívání a degradaci žen. To znamená, že v Graeberovo očích „mužští“ anarchisté, kteří používají predační systém, zakoušejí sami sebe ve světě bez toho, aby se spoléhali na „matky“ - či ženskou třídu, která je konstruována k chovu a reprodukci lidských zdrojů - jsou standardem úspěchu; zatímco ženská třída, která je bagatelizována a držena v pozadí hospodářského úspěchu – dokonce může být v tomto užítí považována za „selhání“. Za druhé, toto vyžaduje schopnost vymaření se z argumentů něčího dialogu, v tomto případě, Graeber je hluchý k podnětným argumentům anarcho-primitivistů a zametá je pod koberec, poněvadž je spojuje s „poraženeckou“ třídou – ženy, matky. A konečně, pro udržení patriarchálního systému (re)produkce zdrojů v taktu dominantní třídy bílých mužů potřebuje „bangladéšské“ a jiné zemědělce a pracovníky udržet na jejich místě a udržet potřebu pěstování jídla a (re)produkce zdrojů a technologie pro „intelektuály“ z předních řad patriarchátu.

„Jak víte, že bangladéští zemědělci nechtějí být raději anarchističtí antropologové?“ Zeptala jsem se Graebera. Graeber byl však uražen mou odpovědí, neboť, jak mi vysvětlil z nějakého důvodu „toto“ ode mně neočekával: zdálo se, že očekával, že budu souhlasit s jeho odbornými znalostmi a nevyslovím nesouhlas s levicovou intelektuální racionalizací *raison d'être* bangladéšských a jiných zemědělců, malajských pracovníků v automobilovém průmyslu, dělníků čínských počítačových továren, et al a ad infinitum.

Toto objasňuje proč je zde rasová a genderová hierarchie většinou bílých lidí považována za „anarchistickou teorii“. Proto je to obvykle malá menšina, konkrétně, bílí muži, nejčastěji z vládnoucích tříd, jež disponuje infrastrukturou a sociálním, symbolickým a materiálním kapitálem, který ji umožňuje myslet a produkovat, stejně jako přistupovat k veřejné sféře jako dominantní hlas. Bílé ženy a spodní bílé třídy musí bojovat mnohem více než jejich bílí mužští protějšky, aby měly povolen vstup do této sféry vlivu a společenské moci. Perspektivy barevných lidí a nelidské divočiny jsou tak vytlačovány z dominantní „veřejné“ sféry. Barevní lidé jsou většinou umlčeni nakladatelstvími a médii pokud reagují na nutkání bělošské nadřazenosti nebo se stávají revolucionáři v zemích, které mají koloniální závislost na „evropské“ (západní či severní) metropoli a jejím parazitním vztahu ke zbytku světa. V tomto ohledu, i „revoluční“ barevní lidé jsou nošeni západními „radikály“, zejména levicovými anarchisty, jako podpěra pro jejich vlastní agendu, která se zaměřuje na vytváření bílých levičáků v čele politiky bez ohrožení jejich rasových a genderových privilegií, mezi něž patří přístup k „technologii“, tj. živých a neživých otroků a práce.

Co pro nás znamená domestikace ze sociálního hlediska a vědomí? Vědomím myslím znalosti. Měla domestikace hlavní dopad na lidský vývoj? Např. je zřejmé, že vývoj u nelidských zvířat, která byla domestikována, byl zastaven?

Domestikace určitě vzala naši inteligenci a znalosti o tom, jak žít ve světě. Vzdělávání nás učí, jak přežít v civilizaci: tj. jak být závislý na hierarchii odborníků, kteří berou naše povědomí o sobě a světě. Namísto učení se o světě prostřednictvím empatie a přítomnosti - „jaký je to pocit být vámi?“ – jsme se učili, jak používat schémata a reprezentace k pochopení toho, co chtějí ti výše v potravinovém řetězci „lidských zdrojů“, abychom „věděli“. Také tím, že se učí, jak uplatnit tyto schémata a vzorce k reálným životním situacím, bez pochopení složitosti, co je v sázce, ztrácíme naši šanci na komplexnější pochopení světa a také adaptaci na nové události.

V divočině se lidské a nelidské děti učí, jak zhodnotit každou situaci a správnému pochopení, neboť vědí, že životy a rozhodnutí jsou vzájemně propojeny a nejsou vždy předvídatelné. Pokud nejsme připraveni být překvapeni, mohli bychom zemřít. Zároveň to není vždy hrůzostrašný zážitek. Jak Kropotkin podotkl v jeho *Mutual Aid: A Factor of Evolution*, žít v divočině je ve většině případů dobrá zkušenost, predace bývá jeho méně prominentní aspekt, neboť býložravci mají historickou přesilu nad dravci, kteří naopak méně jí a více spí. V kontrastu toho cílem domestikace je zajistit kontrolu a predikci „aktiv“ a „zdrojů“. Takže její režim je v protikladu k evoluci, rozmanitosti, improvizace, změny a překvapení. „Zdroje“, které takové systémy poskytují, jsou závislé na někom, kdo ovládá jejich životy a jejich jídlo. Závislí „zdroje“ jsou tak neschopni prosperovat mimo tento systém nátlaku a hrozeb. Musí být ohloupeni a tak jsou ve lži. Jsou uváděni v omyl, pronásledováni a je jim vyhrožováno a jsou konzumováni. Avšak jak tvrdím ve své knize, lidská a nelidská zvířata touží po divokosti a trvá jim mnohem méně stát se divokými, než desetiletí, jichž je zapotřebí k jejich domestikaci do zapomnění.

AP kritika vzdělání je pro většinu lidí nepochopitelná, zejména pro fungování „moderního“ světa. Co byste řekla (na úvod) těmto lidem?

Dokonce i mě toto spojení mezi vzděláváním a domestikací nebylo zřejmé. Ve skutečnosti má kniha o vzdělávání přišla jako vedlejší efekt mého výzkumu o válce, během lékařské antropologie ve Švédsku a spojením mezi konstrukcí „jinakosti“, zákony a zdravotnickým subjektem v soudní síni ve Francii – vše to mně vedlo k disertační práci o epistemologickým, ontologickým a antropologickým porozumění příběhu civilizace a divočiny. Spojení se stalo jasným, když jsem kritizovala základy civilizovaných znalostí jako klasifikujících a rozdělujících druhy.

Konkrétně jsem si uvědomila, že zdůrazňování rozdílů v chápání člověka jako odděleného od nelidské bytosti či života jako odlišného od neživota představuje epistemologii, jež ospravedlňuje krutost a která byla u kořene sexismu a rasismu. Porovnání tohoto sociálně konstruovaného chápání naší lidskosti, která se vztahuje na svět, jako predacní a vetřelců jako necivilizovaných lidských a nelidských bytostí, mně ukázalo, jak byl projekt vzdělání kritický pro domestikaci, neboť poskytoval obojí, vědomí, které ospravedlňuje útlak, kolonialismus společenských systémů lidskými predátory, podrobování a konzum, stejně jako založil metodiku k reprodukci bytí této kultury a socio-environmentální ekonomiky.

Jinými slovy, pokud chcete, aby lidé pro vás zabíjeli, potřebujete zajistit, aby neznali zkušenosti a skutečnost, že zabíjí. Potřebují být odcizeni od toho, že zabíjí a toto odcizení a predace musí být naturalizováno: můžete budovat antropologii člověka jako nadřazeného nelidským bytostem a „méněcenným“ lidí jako nevnímajících bytostí necitících bolest, které existují pro vaši spotřebu. Nebo vybudujete identitu lidí, které jste poslali zabít tak odlišnou jako nepřítel vaší skupiny, racionalizací, že o to žádali a vštěpením strachu, že vás zabijí, pokud to neuděláte jako první. Nicméně epistemologie není sama o sobě dostatečná, potřebujete dále vytvořit situaci neustále nedostatku a ohrožení, aby si lidé osvojili strach a násilí. Toto je místo, kde metodika civilizované pedagogiky hraje klíčovou roli: lidské děti jsou odtrženy od svých rodičů v raném věku, uvězněny ve stejné věkových skupinách třídních stěn, kde čelí neustále hrozbě vyhladovění prostřednictvím nižších tříd a budoucí nezaměstnanosti, pokud se nenaucí abstraktní „znanosti“ a civilizovanou gramatiku hierarchií a poslušnosti. Tato pedagogika odráží metody používané u otroků nelidských zvířat: kůň je živin, pouze pokud přinesl větší zisk domestikátorovi než ten, který byl vynaložen na jeho udržování, a když odmítl pracovat, zabila ho. V tomto smyslu, slavný ruský filozof Ivan Pavlov nezjistil nic nového, když artikuloval jeho teorii o výcviku psů. V mé knize o vzdělávání, prozkoumávám další pedagogiky „nevzdělaných“ dětí a líčím mé postřehy o tom, jak se učí.

Co si myslíte o tradičních či červených anarchistech? Zejména, pokud jde o jejich neutrální postoj k technologiím, domestikaci a často také ke kolonialismu. (vlastně jejich postoj k AP a jejich myšlenkám je obdobný jako postoj většinové společnosti)

Za prvé, termín „tradiční“ je velmi problematický, neboť vytváří zaujatost vůči konkrétnímu pohledu jako „většinová“, „norma“ a tím se normalizuje ta perspektiva, která tomu dává sílu, zatímco marginalizuje či destabilizuje jako „devianta“ nebo „abnormální“ jiné perspektivy a tím oslabuje jejich náplň. Otázku, již tento termín vyvolává, je: tradiční podle koho?

Necivilizované, netechnologické, antikapitalistické společnosti založené na vzájemné pomoci a symbiotických socio-ekonomických kulturách obžvy byly normou v celé historii světa, a až do současnosti. Nekontaktované lidské kmery pokračují v existenci a staví se civilizaci po celém světě dodnes. Dělalí tak divoká nelidské bytosti. Dokonce i ti obklopeni civilizací se nevzdávají divočiny jejich krajiny, ať odpor domorodých obyvatel Xingu proti stavbě Belo Monte v Brazílii či odpor indiánu Mi'kmaq proti hloubení bifidilových plynů v Kanadě jsou jen ně0které příklady současného odporu k civilizovanému násilí. Ve skutečnosti domestikace a civilizace – spolu s jejich systémy správy – čelily vytrvalému odporu již od zemědělské sedavé kultury, která začala kolonizovat lovce a sběrače a nomádská nelidská a lidská zvířata. Jinými slovy odpor vůči civilizaci v různých formách byl tradiční praxí po celém světě více než tisíce let, zatímco „červený anarchismus“ existuje pouze sporadicky v evropských historických enklávách a dalších západních zemí jen pár staletí.

Za druhé, samotný koncept anarchismus je kontextový. Divoké společnosti, jejichž kultury obžvy jsou založeny na symbiotických socio-environmentálních vztazích, nemohou být definovány jako „anarchistické“, poněvadž anarchismus je odpor proti systémům vládnutí v hierarchických kulturách a jejich metodám donucení, vykořisťování a spotřeby, které vládnoucí systémy zavádí. Jinými slovy anarchismus je důležitý pro pochopení problematiky vládnutí, pro artikulaci kritiky domestikace, a pro taktické účely odporu a překonání existenčních systémů založených na utrpení, desertifikaci a smrti. Tyto kritiky vznikají za určitých okolností, a proto jsou kontextové a tak často omezené a zkresené. Například bohatý běloch píše teorii anarchismu a navrhovaná anarchistická praxe v 19. století nebo 20. století bílou šovinistickou společností nakonec závisí na „imperialistických“, rasistických, sexistických a speciesistických „privilegiích“, které ho ochraňují před zakořením lidské a nelidské „kořisti“. I když jeho analýzy mohou mít velký význam, toto je důvod proč jeho chápání a doporučení mohou být zkresená a omezená, neboť neměl vždy to vědomí, jaké je to být kořist denně, minutu po minutě, protože epistemologicky a empiricky zná svět z pohledu predátora. Často pak mnoho vědy, na níž tyto lidé zakládají svou kritiku, vychází z tohoto naturalizovaného dravého pohledu, z něhož mají prospěch, a jejich epistemologie pracují v potvrzení jejich „přírodního“ aspektu predace, v němž jejich vlastní existence, živobytí a odpor závisí na pronásledování celých skupin osob označených jako „kořist“ v jejich socio-ekonomické nice.

Excelentní ilustrace takové krátkozrakosti v kritice civilizace dnes bude práce Jareda Diamonda, který pokračuje v předpokladu, že necivilizovaný a nedomestikovaný svět je založen na násilí a predaci. U levicového anarchismu může být tato predacní perspektiva vysledována v takových závěrech, jež vykreslují současní teoretici jako je David Graeber.